

[A. C. Mortensen.]

Efter det foreliggende Lovforslags § 24 kan man udstede Kreditforeningsobligationer til en Rente af indtil 5 pCt. Men i Slutningen af Lovforslaget hedder det, at den bestaaende Konverteringslov bliver ved at gælde, og efter denne kan der ikke udstedes Obligationer til højere Rente end 4 pCt. uden Indenrigsministerens Tilladelse. Jeg ved ikke, om det er Indenrigsministerens Mening at give Tilladelse til at udstede Obligationer med højere Rentefod, men jeg vil dog gerne udtale i Anledning af, at der har været saa stærke Krav fremme fra Laantagerne i den senere Tid om at faa højere forrentede Obligationer, at jeg tror, man tager fejl, hvis man mener, der skulde opnaas en særlig Fordel derved.

Ifølge det foreliggende Lovforslag — og saaledes er Forholdet ogsaa efter de gældende Regler — er det jo saaledes, at jo lavere Renten er for de udstedte Laan, jo højere Laan gives der. Og det er ogsaa naturligt, thi det, der har Betydning, er: Hvilken aarlig Ydelse kan Ejendommen bære? Lad os sige, at en Mand laaner 10 000 Kr. til 4 pCt. plus $\frac{1}{2}$ pCt. Afdrag; hvad der er det normale. Den aarlige Ydelse vil i dette Tilfælde blive 450 Kr., og nøjagtigt den samme aarlige Ydelse vil der blive Tale om, hvis han faar et $4\frac{1}{2}$ pCt.s Laan paa 9 000 Kr., saa man maa gaa ud fra, at der vil blive en Forskel i Laanetildelingen paa ca. 10 pCt. Alligevel vil der, hvis man ser paa Kurserne i Dag, blive en lille Fordel for Laantagerne ved at faa $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer; men da det er en kendt Sag, at de lukkede Serier som Regel staar i højere Kurs end de aabne, tør man gaa ud fra, at hvis der bliver udstedt nye Serier af $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer, vil Kursen blive lidt lavere paa dem, og blot Kursen bliver et Par Points lavere end den, de staar i nu, vil i Virkeligheden hele Fordelen ved de højere forrentede Obligationer være bortelimineret for Laantagerne. I øvrigt skal jeg ganske overlade Afgørelsen af dette Spørgsmaal til Indenrigsministeren.

Det fastslaas i Lovforslaget, at Amortisationstiden højst maa andrage 60 Aar og i industrielle Kreditforeninger — hvor der kun maa gives Laan op til 50 pCt. af Vurderingen, medens der i de almindelige Ejendomme maa gives op til 60 pCt. —, skal Laanene afvikles i Løbet af højst 36 Aar.

Endelig kommer jeg til § 24, sidste Stykke, der gaar ud paa, at Kreditforeningerne skal have Lov til at udstede Obligationerne paa den Maade, at de ikke har Pligt til at indfri Laanene ved Udtræk-

ning, men, hvis det passer dem, har Lov til at indfri dem ved Opkøb. Det er et Mindretal i Kommissionen, der har foreslaaet en saadan Bestemmelse, men ingen af de 4 Politikere i Kommissionen er gaaet ind for den, hvad der i øvrigt overrasker mig. Grunden er vel den, at man er bange for, at Kurserne skal blive lavere, men jeg synes godt, man kunde overlade det til Kreditforeningerne, om de ønskede at prøve en saadan Udvej.

Ja, det var, hvad jeg havde at sige om Kreditforeningsloven.

Jeg gaar dernæst over til Lovforslaget om Hypotekforeninger. Hidtil har der jo slet ikke eksisteret noget Tilsyn med Hypotekforeninger. Det er en Urimelighed, da Risikoen her jo er endnu større end i Kreditforeninger. Der foreslaas nu et ret vidtgaaende ministerielt Tilsyn med Købstadhypotekforeningerne. Bestemmelserne i Lovforslaget vedrører ikke Landhypotekforeningerne, idet der jo i Fjor blev vedtaget særlige Love om disse Foreninger. Det foreliggende Lovforslag om Hypotekforeninger ligner naturligvis i alt væsentligt Lovforslaget om Kreditforeninger, blot med de Ændringer, der følger af, at det er Hypotekforeningslaan, det drejer sig om. Meningen er at konsolidere og formindske Risikoen for Obligationsejere for derved at fremskaffe den bedst mulige Kurs. Det hedder, at med foranstaaende Prioriteter maa Laanene højst andrage $\frac{3}{4}$ af Vurderingssummen, og Afviklingen skal foregaa i Løbet af højst 50 Aar — mod 60 Aar, naar det drejer sig om Kreditforeningslaan.

Jeg vil i denne Forbindelse gerne nævne, at jeg har hørt Klager over, at det herovre i København sker, at Hypotekforeningerne kommer og siger til Laantagerne: Ja, I kan nok faa et Laan hos os, men vi forlanger, at I saa skal tage et mindre Kreditforeningslaan end det, man har tilbudt jer, for at der kan blive en større Margin for os.

Jeg beklager meget, om man paa den Maade tvinger Laantagerne op i et højere Renteniveau end ellers nødvendigt, og jeg henstiller, om det ikke vil være muligt at forhindre, at man handler paa den Maade.

Laanene maa efter Lovforslaget bære en Rente af indtil $5\frac{1}{2}$ pCt., og saa hedder det, at der maa kun gives Laan i Beboelsesejendomme eller i Ejendomme, der let kan indrettes til Beboelse, Butikker eller lignende. Og i Bemærkningerne nævnes saa i den Forbindelse industrielle Ejendomme og Hoteller, og man gør opmærksom paa, at Risikoen her almindeligvis er for stor til, at man kan give Hypotekforeningslaan